

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTIN MÄÄRÄYS

27 päivänä huhtikuuta 2005 *

Asiassa T-34/05 R,

Makhteshim-Agan Holding BV, kotipaikka Amsterdam (Alankomaat),

Alfa Georgika Efodia AEEV, kotipaikka Ateena (Kreikka), ja

Aragonesas Agro, SA, kotipaikka Madrid (Espanja),

edustajinaan asianajajat C. Mereu ja K. Van Maldegen,

hakijoina,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään B. Doherty, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastapuolena,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

jossa vaaditaan tiettyjen sellaisten välitoimien määräämistä, jotka koskevat endosulfaanin arviointia sen mahdolliseksi sisällyttämiseksi kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY (EYVL L 230, s. 1) liitteeseen I,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 1 Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetussa neuvoston direktiivissä 91/414/ETY (EYVL L 230, s. 1) vahvistetaan kasvinsuojeluaineille annettavien lupien myöntämiseen ja niiden peruuttamiseen sovellettava yhteisön järjestelmä.
- 2 Direktiivin 91/414 4 artiklassa säädetään, että ”jäsenvaltioiden on varmistettava, että kasvinsuojeluaine hyväksytään ainoastaan, jos — — sen tehoaineet luetellaan liitteessä I — —”. Tehoaineisiin, jotka olivat jo markkinoilla kaksi vuotta direktiivin

91/414 tiedoksi antamisen jälkeen ja joita ei ole sisällytetty sen liitteeseen I, voidaan kuitenkin tietyin edellytyksin soveltaa siirtymäajan poikkeusjärjestelmää. Direktiivin 91/414 8 artiklan 2 kohdassa säädetään tästä, että ”jäsenvaltio voi 12 vuoden kuluessa tämän direktiivin tiedoksi antamisesta sallia, että sen alueella saatetaan markkinoille sellaisia kasvinsuojeluaineita, jotka sisältävät liitteeseen I kuulumattomia tehoaineita ja jotka ovat jo olleet markkinoilla kaksi vuotta tämän direktiivin tiedoksi antamisen jälkeen”. Tätä 26.7.2003 päättynyttä 12 vuoden ajanjaksoa on jatkettu eräiden aineiden osalta 31.12.2005 saakka neuvoston direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun määräajan pidentämisestä ja eräiden tehoaineiden sisällyttämättä jättämisestä kyseisen direktiivin liitteeseen I sekä näitä aineita sisältävien kasvinsuojeluaineiden lupien peruuttamisesta 20 päivänä marraskuuta 2002 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 2076/2002 (EYVL L 319, s. 3). Niiden tehoaineiden joukossa, joita tämä pidennys koskee, mainitaan endosulfaani, joka on hyönteistentorjunta-aineiden valmistuksessa käytettävä tehoaine.

- 3 Asianomaisiin tehoaineisiin on direktiivin 91/414 8 artiklan 2 kohdassa säädetyn siirtymäkauden aikana sovellettava arviointiohjelmaa, jonka loppuun saattamisen jälkeen ne on mahdollista sisällyttää direktiivin 91/414 liitteeseen I tai olla sisällyttämättä siihen, jos nämä tehoaineet eivät täytä direktiivin 91/414 5 artiklassa määriteltyjä turvallisuusvaatimuksia tai jos arvioinnin edellytyksenä olevia tietoja ei ole annettu ”säädetyn määräajan kuluessa”. Direktiivin 91/414 8 artiklan 2 kohdassa säädetään vielä, että arviointiohjelmassa sovellettavat menettelyt vahvistetaan komission asetuksella.

- 4 Direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun työohjelman ensimmäisen vaiheen täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 11 päivänä joulukuuta 1992 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3600/92 (EYVL L 366, s. 10) vahvistetaan arviointimenettely useiden aineiden mahdolliseksi sisällyttämiseksi direktiivin 91/414 liitteeseen I. Yksi näistä aineista on endosulfaani.

- 5 Asetuksen N:o 3600/92 5 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetään, että kunkin tehoaineen arviointiin nimetään kertomuksen antava jäsenvaltio. Endosulfaanin tutkimisesta vastaavaksi, kertomuksen antavaksi jäsenvaltioksi on kasvinsuojeluaineiden tehoaineiden luettelon vahvistamisesta ja kertomuksen antavien jäsenvaltioiden nimeämisestä asetuksen (ETY) N:o 3600/92 soveltamiseksi 27 päivänä huhtikuuta 1994 annetun komission asetuksen (EY) N:o 933/94 (EYVL L 107, s. 8) nojalla nimetty Espanjan kuningaskunta.

Tosiseikat ja oikeudenkäynti

- 6 Makhteshim-Agan Holding BV, Aragonesas Agro, SA, ja Alfa Georgika Efodia AEVE ovat yhtiöitä, joiden toimialaan kuuluu muun muassa endosulfaanin ja endosulfaanipohjaisten kasvinsuojeluaineiden valmistus ja myynti. Aragonesas Agro on Makhteshim-Agan Holdingin tytäryhtiö ja jälleenmyyjä. Se on tiettyjen endosulfaanipohjaisten kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamista koskevan luvan haltija Espanjassa. Alfa Georgika Efodia puolestaan on Makhteshim-Agan Holdingin, joka on tiettyjen endosulfaanipohjaisten kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamista koskevan luvan haltija Kreikassa, tytäryhtiö ja jälleenmyyjä.

- 7 "Makhteshim Agan Intern. Coordination" on yksi niistä seitsemästä valmistajasta, jotka mainitaan asetuksen N:o 933/94 liitteessä I valmistajana ja jotka ovat ilmoittaneet aikomuksensa saada endosulfaani merkityksi direktiivin 91/414 liitteeseen I. Komissio viittaa huomautuksissaan tähän yritykseen nimellä "Makhteshim Agan International Coordination Center". Hakijat täsmentävät välitoimihakemuksessaan, että Makhteshim Agan International Coordination Center on Makhteshim-Agan Holdingin tytäryhtiö.

- 8 Ennen asetuksessa N:o 933/94, sellaisena kuin se on muutettuna, vahvistettua määräpäivää, joka oli 31.10.1995, ainoastaan Makhteshim Agan International Coordination Center ja AgrEvo GmbH, joka sittemmin nimettiin Bayer CropScience AG:ksi, jättivät Espanjan kuningaskunnalle asetuksen N:o 3600/92 6 artiklassa tarkoitetut, endosulfaania koskevat asiakirjat. Tämän jättämisen jälkeen Makhteshim Agan International Coordination Center ja AgrEvo ovat keskittäneet ponnistelunsa ”endosulfaani-työryhmään” (task force endosulfan).
- 9 Sille jätetyt asiakirjat tutkittuaan Espanjan kuningaskunta osoitti vuoden 2000 helmikuussa komissiolle endosulfaania koskevan kertomusluonnoksen.
- 10 Komissio lähetti vuoden 2000 kesällä asetuksen N:o 3600/92 7 artiklan 3 kohdan nojalla kertomusluonnoksen jäsenvaltioille ja AgrEvo:lle endosulfaani-työryhmän edustajana.
- 11 Kasvinsuojeluaineiden turvallisuudesta vastaava Ison-Britannian viranomainen (Pesticide Safety Directorate) järjesti heinäkuussa 2001 komission nimissä useiden jäsenvaltioiden asiantuntijoille useita kokouksia, joissa kertomusluonnosta ja sen herättämiä kommentteja tutkittiin. Tämän tutkimisen perusteella laadittu kertomus lähetettiin 27.6.2001 jäsenvaltioille ja tämä sama kertomus toimitettiin 25.8.2001 endosulfaani-työryhmälle lisäkommenttien ja -selvitysten saamiseksi.
- 12 Koska komissio totesi, että endosulfaanin tutkimiseksi oli tarpeen saada tiettyjä lisätietoja, se teki 21.11.2001 tiettyjen tehoaineiden mahdollisesta sisällyttämisestä direktiivin 91/414 liitteeseen I tehtyä päätöstä koskevan päätöksen 2001/810/EY

(EYVL L 305, s. 32). Tuon päätöksen voimassaoloa jatkettiin 25.5.2002 asti, mihin mennessä endosulfaania koskevat uudet tiedot oli esitettävä. Pitkän aikavälin tutkimukset oli esitettävä 31.5.2003 mennessä.

- 13 Endosulfaani-työryhmän ja Espanjan viranomaisten välinen kokous pidettiin 8.3.2002.
- 14 Endosulfaani-työryhmä jätti 25.5.2002 mennessä vaaditut tutkimukset ennen tuon määräajan päättymistä.
- 15 Espanjan viranomaisten kanssa pidettiin 17.7.2002 uusi kokous.
- 16 Endosulfaani-työryhmä jätti 31.5.2003 mennessä vaaditut tutkimukset ennen tuon määräajan päättymistä.
- 17 Endosulfaani-työryhmän ja Espanjan viranomaisten välillä pidettiin 22.1.2004 uusi kokous. Tuossa kokouksessa eräs ympäristö- ja ekotoksikologia-alan asiantuntija kertoi endosulfaani-työryhmälle endosulfaania koskevista tietyistä epäilyistään.
- 18 Espanjan kuningaskunta toimitti 26.1.2004 endosulfaani-työryhmän eräälle jäsenelle kertomuksen, jossa arvioitiin kyseisen työryhmän vuosien 2002 ja 2003 toukokuussa esittämiä tietoja.

- 19 Komission ja jäsenvaltioiden välillä pidettiin 11.3.2004 kokous, jossa päädyttiin siihen, ettei olemassa ollut sellaisia seikkoja, joilla olisi voitu perustella endosulfaanin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I.
- 20 Kolmen osapuolen välillä pidettiin 17.5.2004 kokous, johon direktiivin 91/414 6 artiklan 4 kohdan nojalla osallistuivat komissio, Espanjan viranomaiset ja endosulfaani-työryhmän edustajat. Tuossa kokouksessa komission edustaja ilmoitti endosulfaani-työryhmälle komission aikovan ehdottaa ravintoketjuasioita ja eläinten terveysasioita käsittelevälle pysyväälle komitealle (jäljempänä komitea), ettei endosulfaania sisällytettäisi direktiivin 91/414 liitteeseen I ja että tuon kokouksen tarkoituksena oli antaa endosulfaani-työryhmälle mahdollisuus huomautusten esittämiseen. Komission edustaja tähdensi, että endosulfaani-työryhmä voisi lähettää kommenttinsa ennen 21.6.2004, kuitenkin siten, ettei uusia seikkoja sen perustelujen tueksi voitaisi hyväksyä, koska määräaika oli päättynyt jo 31.5.2003.
- 21 Endosulfaani-työryhmän edustajat lähettivät 25.6.2004 komissiolle kirjeen vastustukseen sitä tapaa, jolla endosulfaanin arviointi oli toimitettu, ja esittääkseen muutamia teknisiä lisäselityksiä.
- 22 Komissio vaati 12.7.2004 päivätyssä kirjeessään, ettei Espanjan kuningaskunta ottaisi huomioon endosulfaani-työryhmän esittämiä uusia tutkimuksia.
- 23 Endosulfaani-työryhmä lähetti 24.9.2004 edustajiensa välityksellä kirjeen komissiolle. Tuon kirjeen alussa endosulfaani-työryhmä täsmensi kirjoittaneensa ”vaativansa ehdottomasti, että komissio hyvään hallintotapaan liittyvistä syistä puuttuisi asiaan varmistaakseen yhteisön oikeuden asianmukaisen soveltamisen ja suojellakseen asiaan liittyviä oikeuksia ja [endosulfaani-työryhmän] perusteltuja odotuksia”. Endosulfaani-työryhmä kehotti komissiota lisäksi ”varmistumaan siitä, että endosulfaania koskeva arviointi [oli] suoritettu tieteelliseltä ja oikeudelliselta kannalta katsottuna asianmukaisesti, ja antamaan sille tiedoksi tätä koskevan päätöksensä”.

Tuossa samassa kirjeessä endosulfaani-työryhmä täsmensi, että ”komissiolla [oli] velvollisuus puolueettomasti tutkia endosulfaani-työryhmän esittämät seikat, puuttua asiaan hyvään hallintotapaan liittyvistä syistä ja lähettää endosulfaania koskeva tutkimus yhteisön oikeudessa säädetylle kertomuksen antajalle tai erikoiselimelle ja kehottaa sitä tutkimaan kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot käyttämällä direktiivissä 91/414 vahvistettuja asianmukaisia arviointiperusteita”. Endosulfaani-työryhmä asetti kirjeensä päätteeksi komissiolle 60 päivän pituisen määräajan kannan määrittelyä varten.

- 24 Komissio vastasi 26.11.2004 päivätyllä kirjeellä endosulfaani-työryhmän vaatimukseen. Tuossa kirjeessä komissio ilmoitti endosulfaani-työryhmälle, että se oli valmistelemassa päätösehdotusta, jonka mukaan endosulfaania ei sisällytettäisi direktiivin 91/414 liitteeseen I, ja että se aikoi saattaa tuon hankkeen komitean käsiteltäväksi sen ensimmäisessä vuonna 2005 pidettävässä kokouksessa. Komissio totesi myös, että se oli 12.7.2004 päivätyssä kirjeessään viitannut asetuksessa N:o 3600/92 säädettyyn menettelyyn sekä tuossa asetuksessa tarkoitettuja aineita koskevien tutkimusten loppuunsaattamiselle säädettyihin määräaikoihin. Lopuksi komissio huomautti, että endosulfaani-työryhmän vaatimuksella pyrittiin siihen, että komissio arvioisi äskettäin jätettyjä tutkimuksia, mikä edellytti yksityiskohtaisen analyysin suorittamista, joten vaatimus oli ristiriidassa sen vaatimuksen kanssa, jonka mukaan komission oli esitettävä kantansa koko asiasta 60 päivän kuluessa.

- 25 Bayer CropScience ja hakijat nostivat 31.1.2005 EY 232 artiklaan perustuvan laiminlyöntikanteen. Tuossa kanteessa hakijat vaativat pääasiallisesti, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- toteaa, että komissio ei ole noudattanut velvollisuuttaan tutkia endosulfaania koskevaa tutkimusta varten jätetyt tiedot ja ettei se ole kunnioittanut hakijoiden oikeutta oikeudenmukaiseen menettelyyn (due process) tässä tutkimuksessa

— määrää, että komission on noudatettava velvollisuuksiaan ja että sen on näin ollen tutkittava kaikki endosulfaania koskevaa tutkimusta varten jätetyt tiedot ja että sen on kunnioitettava hakijoiden oikeutta oikeudenmukaiseen menettelyyn (due process).

- 26 Hakijat ovat erillisellä asiakirjalla, joka on kirjattu kirjaamossa 31.1.2005, esittäneet nyt esillä olevan välitoimihakemuksen. Tässä hakemuksessa hakijat vaativat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidenttiä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksymään hakemuksen ennen kuin komissio on esittänyt huomautuksensa.
- 27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti on 8.2.2005 esittänyt komissiolle kirjallisesti muutamia kysymyksiä, joihin tämä on vastannut 9.2.2005 päivätyllä kirjeellä.
- 28 Hakijat ovat 11.2.2005 jättäneet kirjaamoon kirjeen, joka sisältää tiettyjä kommentteja komission 9.2.2005 päiväystä kirjeestä, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti on päättänyt liittää asiakirjoihin. Komissio on esittänyt välitoimihakemusta koskevat huomautuksensa 11.2.2005 kirjaamossa kirjatulla asiakirjalla.
- 29 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin kehotuksesta hakijat ovat 22.2.2005 esittäneet uusia huomautuksia. Noissa huomautuksissa hakijat ovat vaatineet, että välitoimista päättävä tuomari määrää komission esittämään tiettyjä endosulfaani-työryhmän kokouspöytäkirjoja ja -ohjelmia endosulfaania koskevilta osiltaan.
- 30 Komissio on 2.3.2005 päivätyllä kirjeellä, joka on kirjattu seuraavana päivänä kirjaamossa, esittänyt huomautuksensa hakijoiden 22.2.2005 jättämistä huomau-

tuksista. Välitoimista päättävän tuomarin pyynnöstä komissio on täsmentänyt tehneensä komitealle varsinaisen päätösehdotuksen, jonka mukaan endosulfaania ei sisällytettäisi direktiivin 91/414 liitteeseen I. Komissio on liittänyt huomautuksiinsa jäljennöksen päätösehdotuksestaan ja tarkentanut, että komitea oli 14. ja 15.2.2005 pidetyssä kokouksessaan hyväksynyt sen.

- 31 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti on 8.3.2005 kehottanut hakijoita jättämään mahdolliset huomautuksensa niistä tosiseikkoja koskevista täsmennyksistä, jotka komissio on esittänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin pyynnöstä. Vastauksena tähän kehotukseen hakijat ovat esittäneet huomautuksensa 11.3.2005 päivätyllä kirjeellä, johon komissio on vastannut 16.3.2005.

Asianosaisten vaatimukset

- 32 Hakijat vaativat, että välitoimista päättävä tuomari

- ”määrää, ettei komissio saa päättää direktiiviin [91/414] perustuvaa, endosulfaani-nimisen kasvinsuojeluaineen tehoainetta koskevaa tutkimusta ja ettei se näin ollen saa direktiivin [91/414] 19 artiklan mukaisesti saattaa [komitean] käsiteltäväksi ehdotusta, jonka mukaan endosulfaania ei ole sisällytettävä liitteeseen I, tämän komitean 14. ja 15.2.2005 pidettävässä tai missään muussakaan kokouksessa, joka pidetään ennen pääasian ratkaisemista” tai ”määrää komission olemaan tekemättä ja/tai julkaisematta [Euroopan unionin] virallisessa lehdessä päätöstä olla sisällyttämättä endosulfaania direktiivin [91/414] liitteeseen I (olettaen, että direktiivin [91/414] 19 artiklassa tarkoitettu ehdotus on jo saatettu [komitean] käsiteltäväksi ja että se on sen hyväksynyt)”

— ”määrää kaikista muistakin sellaisista välimistä, joita ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti pitää asianmukaisina hakijoiden aseman säilyttämiseksi siihen asti, kunnes pääasia ratkaistaan”

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

33 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää hakemuksen tutkimatta tai hylkää sen perusteettomana

— velvoittaa hakijat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

34 Työjärjestyksen 104 artiklan 2 kohdassa määrätään, että välimiihakemuksissa on ilmoitettava oikeudenkäynnin kohde ja seikat, joiden vuoksi asia on kiireellinen, sekä ne tosiseikat ja oikeudelliset perusteet, joiden vuoksi vaadittujen välimiöiden myöntäminen on ilmeisesti perusteltua (*fumus boni juris*). Nämä edellytykset ovat kumulatiivisia, joten välimiöihakemus on hylättävä, jos jokin niistä ei täyty (asia C-268/96 P(R), SCK ja FNK v. komissio, yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräys 14.10.1996, Kok. 1996, s. I-4971, 30 kohta). Välimiöistä päättävän tuomarin on myös tilanteen vaatiessa vertailtava esillä olevia intressejä (asia C-445/00 R, Itävalta v. neuvosto, määräys 23.2.2001, Kok. 2001, s. I-1461, 73 kohta).

- 35 Tässä kokonaisarvioinnissa välitoimista päättävällä tuomioistuimella on laaja harkintavalta, ja se voi asian ominaispiirteiden perusteella vapaasti päättää, miten ja millaisessa järjestyksessä se tutkii nämä erilaiset edellytykset, sillä yhteisön oikeudessa ei ole oikeussääntöä siitä, miten tuomioistuimen olisi arvioitava sitä, onko asiassa tarpeen määrätä välitoimia (asia C-149/95 P(R), komissio v. Atlantic Container Line ym., yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräys 19.7.1995, Kok. 1995, s. I-2165, 23 kohta).
- 36 Nyt esillä olevaa välitoimihakemusta on tutkittava näiden seikkojen valossa.

Asianosaisten lausumat

Tutkittavaksi ottaminen

- 37 Komissio katsoo, että pääasiassa nostettua kannetta ei selvästikään voida ottaa tutkittavaksi pääasiallisesti seitsemästä syystä. Tuo kanne perustuu ensinnäkin sekaannukseen yhtäältä EY 232 artiklaan perustuvien laiminlyöntikanteiden ja toisaalta EY 230 artiklaan perustuvien kumoamiskanteiden välillä. Toiseksi komissio ei ole vielä toteuttanut velvoittavaa toimenpidettä, joten komission väitetty laiminlyönti ei vaikuta hakijoiden oikeudelliseen asemaan. Kolmanneksi hakijoiden vaatimuskirje on epätarkka niiden toimien osalta, joita komissiota vaaditaan toteuttamaan. Neljänneksi komissiolla ei ollut minkäänlaista velvollisuutta toimia hakijoiden asettamassa määräajassa. Viidenneksi vaikka oletettaisiinkin, että komissiolla on ollut velvollisuus toimia hakijoiden haluamin tavoin, komission väitetty laiminlyönti on lopetettu sen 26.11.2004 antamalla vastauksella. Kuudenneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole toimivaltainen antamaan määräyksiä komissiolle. Seitsemänneksi Aragonesas Argolla ja Alfa Georgika Efodialla ei ole asiavaltuutta toimia EY 232 artiklan nojalla.

- 38 Lisäksi komissio väittää, ettei välitoimihakemusta sitäkään voida ottaa tutkittavaksi. Hakemus on ensinnäkin ennenaikainen. Toisekseen se on ristiriidassa pääasiassa nostetun kanteen kanssa. Kolmanneksi vaadituilla toimilla otettaisiin ennalta kantaa pääasian kanteeseen. Neljänneksi ”kaikkien muidenkin välitoimien” toteuttamista koskeva vaatimus ei ole työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukainen.
- 39 Hakijat puolestaan väittävät, ettei nyt pidä tutkia pääasian kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä. Ne lisäävät sen seikan, että Makhteshim-Agan Holding on toimituttanut tiedoksiannon ja esittänyt kattavat asiakirjat, riittävän erottamaan sen kaikista muista toimijoista. Aragonesas Argo ja Alfa Georgika Efodia olivat puolestaan osallistuneet tiedoksiantomenettelyyn Makhteshim-Agan Holdingin välityksellä, joten niillä on samat oikeudet. Koska hakijoiden kanteessa on kyse laiminlyönnistä, niillä ei ole mahdollisuutta riitauttaa toimenpidettä kansallisella tasolla. Hakijoilla on perustavanlaatuinen oikeus tosiasiallisen seuraamuksen määrittämiseen ja oikeus tulla kuulluiksi, joten vaatimuksen jättämisellä tutkittavaksi ottamatta loukattaisiin näitä oikeuksia.
- 40 Hakijat toteavat vielä 22.2.2005 päivätyissä huomautuksissaan muun muassa, että heidän oikeudelliseen asemaansa vaikuttaa se seikka, ettei komissio ole tutkinut kyseisiä tietoja.

Fumus boni juris

- 41 Hakijat väittävät, että komissio on rikkonut EY 95 artiklan 3 kohtaa, EY 152 artiklan 1 kohtaa ja direktiivin 91/414 5 artiklan 1 kohtaa sekä loukannut EY 211 artiklassa määrättyä hyvän hallinnon periaatetta, ”joka velvoittaa komission tutkimaan

jokaisen asian huolellisesti ja puolueettomasti direktiivillä [91/414] sille annettua toimivaltaa käyttäen ja noudattamaan puolustautumisoikeuksia ja oikeutta oikeudenmukaiseen menettelyyn”, oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatetta, suhteellisuusperiaatetta, yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, perusteluvollisuutta sekä oikeutta taloudellisen toiminnan harjoittamiseen ja omistusoikeutta.

- 42 Komissio väittää, että pääasian kanteen tueksi esitetyt kanneperusteet ovat äärimmäisen heikkoja, muun muassa sen vuoksi, että komissiolla ei ollut minkäänlaista velvollisuutta toimia ennen 27.11.2004.

Kiireellisyys

- 43 Hakijat väittävät, että komission laiminlyönti on selvästi lainvastainen ja että näin ollen ei ole tarpeen tutkia, onko nyt esillä olevassa asiassa syntynyt vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa. Lisäksi ne väittävät, että vaaditut toimenpiteet ovat erityisen kiireellisiä siitä syystä, että komitea antaa piakkoin lausuntonsa. Pienintäkään epäilystä ei ole siitä, etteikö komitea vastustaisi endosulfaanin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen, ja komissio tekee tuon lausunnon perusteella varsinaisen päätöksen siitä, ettei endosulfaania sisällytetä direktiivin 91/414 liitteeseen I. Hakijoiden mukaan tuon päätöksen julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä aiheuttaa sen, että kaikki endosulfaania sisältäville kasvinuojeluaineille myönnetyt luvat peruutetaan markkinoilta.

- 44 Hakijat lisäävät, että jollei välitoimia määrätä, markkinat muuttuvat peruuttamattomasti tai tavalla, jota on hyvin vaikeaa kääntää.

- 45 Makhteshim-Agan Holding menettäisi ensinnäkin endosulfaanipohjaisten lääkevalmisteiden valmistukseen ja myyntiin liittyvän toimintansa kokonaisuudessaan Euroopan unionissa. Tämä toiminta oli siirtynyt Makhteshim-Agan Holdingille Bayer CropScience -yhtiöltä vuonna 2003 sellaisten uusien tietojen ja sovellusten perusteella, jotka osoittivat, että endosulfaania voidaan käyttää ilman direktiivissä 91/414 tarkoitettua vaaraa, ja tämä oli tapahtunut ennen kuin kertomuksen antava jäsenvaltio oli esittänyt tuota ainetta koskevat epäilynsä.
- 46 Aragonesas Argo menettäisi lisäksi ne markkinoille saattamista koskevat luvat, jotka sille oli Espanjassa myönnetty sen endosulfaanipohjaisille kasvinsuojeluaineille. Tästä aiheutuisi ensinnäkin markkinaosuuksien menetyksiä, jotka vaikuttaisivat myös sen muihin tuotteisiin, toiseksi sen kustannusten kasvua ja kolmanneksi työntekijöiden irtisanomisia.
- 47 Alfa Georgika Efodian osalta endosulfaanin kieltäminen aiheuttaisi ensinnäkin sen, että tuon yhtiön endosulfaanipohjaiset kasvinsuojeluaineet häviäisivät, toiseksi sen, että liikesopimuksia menetettäisiin, kolmanneksi sen, että sille aiheutuisi muitakin liiketappioita, koska sen tuotevalikoima heikentyisi, ja neljänneksi sen henkilöstön vähentymisen.
- 48 Komissio katsoo näihin väitteisiin vastatessaan, etteivät hakijat ole näyttäneet toteen, että vaadittujen välitoimien toteuttaminen olisi kiireellistä. Koska velvoittavaa toimenpidettä ei ensinnäkään ole toteutettu, hakijoiden oikeudellinen asema on pysynyt muuttumattomana. Toiseksi epävarmaa on, toteuttaako komissio jonkin toimenpiteen tai mikä on tuon toimenpiteen sisältö. Kolmanneksi vaikka sen pitäisikin tehdä kieltävä päätös, sen vaikutukset eivät tuntuisi heti. Neljänneksi väitetty vahinko on puhtaasti taloudellista, ja se voitaisiin korvata myöhemmin.

Intressien tasapaino

- 49 Hakijat väittävät pääasiallisesti, että vaadituilla toimenpiteillä ainoastaan pysytetään olemassa oleva tilanne. Ne painottavat myös komission menettelyn suhteettomuutta direktiivin 91/414 tavoitteeseen nähden. Endosulfaania on lisäksi käytetty useiden vuosikymmenien ajan ja se oli hyväksytty vaarattomana valmisteena viimeisimmässä kapseloidussa muodossaan Italiassa, Kreikassa ja Portugalissa.
- 50 Komissio puolestaan väittää, että mikäli intressien tasapainoa olisi tarpeen punnita, puntari kallistuisi kansanterveyden suojelun puolelle (asia T-392/02 R, Solvay Pharmaceuticals v. neuvosto, yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräys 11.4.2003, Kok. 2003, s. II-1825, 122 kohta).

Välitoimista päättävän tuomarin arviointi asiasta

- 51 Koska asianosaisten kirjalliset huomautukset sisältävät kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen välitoimihakemuksen ratkaisemiseksi, heidän suullisia huomautuksiaan ei ole tarpeen kuulla.
- 52 Komissio väittää huomautuksissaan, ettei välitoimihakemusta voida ottaa tutkittavaksi useista syistä, jotka liittyvät pääasiallisesti joko siihen, että pääasian kanne on jätettävä tutkimatta, tai vaadittujen välitoimien luonteeseen (edellä 37 ja 38 kohta).

- 53 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kysymystä kanteen tutkittavaksi ottamisesta pääasian tuomioistuimessa ei lähtökohtaisesti pidä tutkia välitoimimenettelyssä, jottei oteta ennalta kantaa pääasiassa tehtävään ratkaisuun. Jos on esitetty väite siitä, että kanteen, johon välitoimihakemus liittyy, tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, saattaa kuitenkin osoittautua tarpeelliseksi todeta, onko olemassa tiettyjä sellaisia seikkoja, joiden perusteella tämän kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset ilmeisesti täyttyvät (ks. asia 376/87 R, *Distrivet v. neuvosto*, yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräys 27.1.1988, Kok. 1988, s. 209, 21 kohta; asia T-13/99 R, *Pfizer Animal Health v. neuvosto*, yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräys 30.6.1999, Kok. 1999, s. II-1961, 121 kohta ja edellä 50 kohdassa mainittu asia *Solvay Pharmaceuticals v. neuvosto*, määräyksen 53 kohta).
- 54 Nyt esillä olevassa asiassa hakijoiden pääasiassa nostamassaan kanteessa pääasiallisesti esittämän kahden vaatimuksen tutkittavaksi ottamista on syytä tutkia toisistaan erillään, joten ensiksi tutkitaan heidän vaatimuksensa, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan komission laiminlyönti, ja toiseksi heidän vaatimuksensa, jolla pyritään siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määräisi komission toimimaan tietyllä tavalla.

Vaatimus, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan komission laiminlyönti

- 55 Pääasiassa nostamassaan kanteessa hakijat vaativat pääasiallisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toteamaan, ettei komissio ole noudattanut väitettyä velvollisuuttaan yhtäältä tutkia endosulfaani-työryhmän esittämät tiedot eikä toisaalta ole kunnioittanut kantajien oikeutta oikeudenmukaiseen menettelyyn (edellä 25 kohta).
- 56 Jos oletetaan tämän vaatimuksen soveltuvan yhteen EY 232 artiklan sen tavoitteen kanssa, joka yksityishenkilön kyseessä ollessa on saada todetuksi, ettei toimielin ole noudattanut velvollisuuttaan antaa ”kyseiselle henkilölle osoitettavan jonkin muun säädöksen kuin suosituksen tai lausunnon”, joka tapauksessa on syytä tarkistaa, että laiminlyöntikanteen tutkittavaksi ottamiselle asetetut muutkin edellytykset täyttyvät.

- 57 EY 232 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että laiminlyöntikanne ”otetaan käsiteltäväksi vain, jos kyseistä toimielintä on ensin kehotettu tekemään ratkaisu”. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tämän kehotuksen on oltava niin nimenomainen ja täsmällinen, että toimielin voi saada tietää konkreettisesti sen päätöksen sisällön, jota siltä pyydetään, ja että siitä käy ilmi, että sen tarkoituksena on velvoittaa komissio määrittelemään kantansa (ks. vastaavasti asia C-249/99 P, *Pescados Congelados Jogamar v. komissio*, määräys 18.11.1999, Kok. 1999, s. I-8333, 18 kohta ja asia T-17/96, *TF1 v. komissio*, tuomio 3.6.1999, Kok. 1999, s. II-1757, 41 kohta).
- 58 Väli-toimista päättävän tuomarin tehtäviin ei nyt esillä olevassa asiassa kuulu päättää, oliko endosulfaani-työryhmän vaatimuskirje edellä mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetuin tavoin niin nimenomainen ja täsmällinen, että komissio voi saada tietää konkreettisesti sen päätöksen sisällön, jota siltä pyydettiin.
- 59 Tässä väli-toimimenettelyssä on sitä vastoin tutkittava, onko tässä vaiheessa — pitäydyttäessä olettamassa, jonka mukaan komissiota on pätevästi kehotettu toimimaan — olemassa riittävästi sellaisia seikkoja, joiden nojalla voitaisiin katsoa, ettei komissio ole määritellyt kantaansa endosulfaani-työryhmän vaatimuskirjeeseen.
- 60 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 232 artiklassa olevalla maininnalla ”jättänyt antamatta kyseiselle henkilölle osoitettavan — — säädöksen” tarkoitetaan laiminlyöntiä, joka on tapahtunut siten, että päätös on jätetty tekemättä tai kanta on jätetty määrittelemättä, eikä siten, että on tehty toimi, joka eroaa siitä, mitä asianomaiset olisivat halunneet tai mitä he olisivat pitäneet tarpeellisena (asia 8/71, *Deutscher Komponistenverband v. komissio*, tuomio 13.7.1971, Kok. 1971, s. 705, Kok. Ep. I, s. 595, 2 kohta; yhdistetyt asiat 166/86 ja 220/86, *Irish Cement v. komissio*, tuomio 15.12.1988, Kok. 1988, s. 6473, 17 kohta ja yhdistetyt asiat C-15/91 ja C-108/91, *Buckl ym. v. komissio*, tuomio 24.11.1992, Kok. 1992, s. I-6061, 17 kohta).
- 61 Komissio on nyt esillä olevassa asiassa 26.11.2004 päivätyllä kirjeellään ilmoittanut endosulfaani-työryhmälle aikomuksestaan antaa komitealle päätösehdotus, jonka mukaan endosulfaania ei sisällytettäisi direktiivin 91/414 liitteeseen I.

- 62 Jos komitea menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY (EYVL L 184, s. 23) 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti antaa puoltavan lausunnon tehoaineen sisällyttämättä jättämistä koskevasta päätösehdotuksesta, viimeksi mainittu ”päättää suunnitelluista toimenpiteistä” Euroopan parlamentin päätöksen 1999/468 8 artiklan nojalla antamasta päätöslauselmasta aiheutuvin varauksin. Tämä ehdotus ilmentää siis selvästi komission tahtoa lopettaa kyseisen tehoaineen tutkinta.
- 63 Komissio on lisäksi 26.11.2004 päivätyssä kirjeessään hylännyt endosulfaani-työryhmän esittämän väitteen, jonka mukaan endosulfaanin tutkimuksessa ei ole noudatettu ”oikeudenmukaista menettelyä”. Komissio on tältä osin viitannut muun muassa 12.7.2004 päivätyyn kirjeeseensä, jonka jäljennös oli osoitettu endosulfaani-työryhmän jäsenille ja jossa se pyysi, etteivät Espanjan viranomaiset tutkisi endosulfaani-työryhmän toimittamia tietoja, ja jossa se muistutti, että lisätutkimusten esittämiseksi asetettu määräaika oli päättynyt.
- 64 Nämä seikat huomioon ottaen välitoimista päättävä tuomari katsoo tässä vaiheessa, että 26.11.2004 päivätyistä komission kirjeistä ilmenee selvästi, että tuo toimielin kieltäytyi yhtäältä tutkimasta endosulfaani-työryhmän esittämiä tietoja ennen kuin se antaisi komitealle päätösehdotuksen, jonka mukaan endosulfaania ei sisällytetä direktiivin 91/414 liitteeseen I, ja toisaalta tarjoamasta hakijoille menettelyllisiä lisätakeita ennen kyseisen ehdotuksen esittämistä komitealle.
- 65 Hakijat näyttävät lisäksi itsekkin myöntävän tämän, sillä ne toteavat hakemuksessaan, että ”komission 26.11.2004 päivätty vastauskirje tarkoittaa vääjäämättä sitä, etteivät kertomuksen antaja ja/tai komissio ole tutkineet hakijoiden esittämiä uusia tietoja ja niihin liittyviä perusteluja ja etteivät ne aikoneet sitä tehdä eivätkä kunnioittaa oikeutta oikeudenmukaiseen menettelyyn vaan ovat käsitelleet epäilyjä, joista kertomuksen antaja ilmoitti hakijoille vasta tammikuussa 2004”.

- 66 Näin ollen tässä vaiheessa ja ottamatta millään tavoin ennalta kantaa päätökseen, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin saattaa pääasian kanteen osalta tehdä tästä kysymyksestä, välitoimista päättävän tuomarin käytettävissä olevien seikkojen perusteella ei voida päätellä, ettei 26.11.2004 päivätyllä kirjeellä määritellä niitä toimenpiteitä koskevaa kantaa, jotka komissiota vaadittiin toteuttamaan. Hakijoiden vaatimusta siitä, että komission on todettava syyllistyneen laiminlyöntiin, on siis tässä vaiheessa pidettävä sellaisena, että se on selvästi perusteettomana jätettävä tutkittavaksi ottamatta.
- 67 Joka tapauksessa vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 232 artiklassa määrätty oikeussuojakeino perustuu ajatukseen, jonka mukaan vastapuolena olevan toimielimen lainvastainen toimimatta jättäminen mahdollistaa asian saattamisen yhteisöjen tuomioistuimen tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jotta nämä toteaisivat toimimatta jättämisen olevan EY:n perustamissopimuksen vastaista, kun kyseinen toimielin ei ole korjannut tätä toimimattomuuttaan. Tästä toteamisesta seuraa EY 233 artiklan mukaan, että vastaajana olevalla toimielimellä on velvollisuus toteuttaa yhteisöjen tuomioistuimen tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet, tämän kuitenkin vaikuttamatta tästä samasta toteamisesta mahdollisesti seuraaviin sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun toteamista koskeviin kanteisiin. Tilanteessa, jossa toimi, jonka tekemättä jättäminen on riitautettu, on toteutettu kanteen vireillepanon jälkeen mutta ennen tuomion julistamista, yhteisöjen tuomioistuimen tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätös, jolla alkuperäisen toimimatta jättämisen lainvastaisuus todetaan, ei voi enää johtaa EY 233 artiklassa määrättyihin seurauksiin. Tästä seuraa, että tuollaisessa tilanteessa, kuten myös tilanteessa, jossa vastaajana oleva toimielin on reagoinut toimimiskehotukseen kahden kuukauden kuluessa, kanteella ei enää ole kohdetta, joten asia on jätettävä sillensä (asia C-44/00 P, Sodima v. komissio, määräys 13.12.2000, Kok. 2000, s. I-11231, 83 kohta ja asia T-105/96, Pharos v. komissio, tuomio 17.2.1998, Kok. 1998, s. II-285, 41 ja 42 kohta).
- 68 Nyt esillä olevassa asiassa komissio on 2.3.2005 päivätyissä huomautuksissaan täsmentänyt, että se oli tehnyt komitealle varsinaisen päätösehdotuksen, jonka mukaan endosulfaania ei sisällytettäisi direktiivin 91/414 liitteeseen I (ks. edellä 30 kohta). Kuten edellä 62 kohdassa on jo todettu, tämä ehdotus ilmentää selvästi komission tahtoa lopettaa kyseisen tehoaineen tutkinta.

- 69 Tältä osin on syytä lisätä, että se seikka, että tämä ehdotus ei ilmeisestikään ole sellainen toimi, josta voidaan nostaa kumoamiskanne, ei estä sitä olemasta sellainen kannanotto, jolla väitetty laiminlyönti lopetetaan, koska se on välttämätön edellytys menettelylle, jonka lähtökohtaisesti pitäisi päättyä sellaisen oikeudellisen toimenpiteen toteuttamiseen, joka itse voi olla kumoamiskanteen kohteena (asia T-186/94, Guérin automobiles v. komissio, määräys 27.6.1995, Kok. 1995, s. II-1753, 25 kohta ja edellä 67 kohdassa mainittu asia Pharos v. komissio, tuomion 43 kohta).
- 70 Näin ollen tässä vaiheessa on syytä katsoa sen seikan, että komissio on esittänyt varsinaisen päätösehdotuksen, jonka mukaan endosulfaania ei sisällytettäisi direktiivin 91/414 liitteeseen I, toimittamatta ensin endosulfaani-työryhmän vaatimia tutkimuksia, olevan kannanotto viimeksi mainitun esittämään vaatimuskirjeeseen.
- 71 Laiminlyönti päättyy sinä päivänä, jona vaatimuskirjeen laatija vastaanottaa tämän kannanoton (yhdistetyt asiat T-194/97 ja T-83/98, Branco v. komissio, tuomio 27.1.2000, Kok. 2000, s. II-69, 55 kohta).
- 72 Komissio toteaa nyt esillä olevassa asiassa lähettäneensä 1.3.2005 endosulfaani-työryhmän eräälle edustajalle jäljennöksen komitean hyväksymästä päätösehdotuksesta. Hakijat vahvistavat 11.3.2005 päivätyissä huomautuksissaan, että Makhteshim-Agan Holding on 1.3.2005 vastaanottanut jäljennöksen tästä ehdotuksesta. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamo on 7.3.2005 antanut hakijoille tiedoksi komission 2.3.2005 päivätyt huomautukset, joiden liitteenä oli jäljennös komission päätösehdotuksesta. Vaikka näin ollen oletettaisiin, että komissio oli endosulfaani-työryhmän vaatimuskirjeen saatuaan syyllistynyt laiminlyöntiin, tässä vaiheessa on selvää, että tämä laiminlyönti on päättynyt viimeistään 7.3.2005.

- 73 Välitoimista päättävän tuomarin tiedossa tässä vaiheessa olevien seikkojen perusteella ei siis voida päätellä, että asiassa voitaisiin katsoa edelleen olevan syytä ratkaista hakijoiden vaatimus, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on todettava komission laiminlyönti.

Vaatimus, jonka mukaan komissio on määrättävä toimimaan tietyllä tavalla

- 74 Sen lisäksi, että hakijat vaativat komission laiminlyönnin toteamista, ne vaativat pääasiallisesti, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määräisi komission noudattamaan velvollisuuksiaan muun muassa tutkimalla kaikki endosulfaanin tutkimista varten toimitetut tiedot ja kunnioittamalla hakijoiden menettelyllisiä oikeuksia.

- 75 Tältä osin riittää, kun todetaan, etteivät yhteisöjen tuomioistuimet ole toimivaltaisia antamaan määräyksiä toimielimelle, kun ne käsittelevät EY 232 artiklaan perustuvaa kannetta (ks. vastaavasti asia C-25/91, *Pesqueras Echebaster v. komissio*, tuomio 1.4.1993, Kok. 1993, s. I-1719, 14 kohta ja asia T-5/94, *J v. komissio*, määräys 27.5.1994, Kok. 1994, s. II-391, 17 kohta).

- 76 Välitoimista päättävän tuomarin tiedossa olevien seikkojen perusteella ei siis voida päätellä, että hakijoiden vaatimus, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on määrättävä komissio toimimaan tietyllä tavalla, voitaisiin ottaa tutkittavaksi.

- 77 Tässä vaiheessa näyttää siis siltä, että pääasian kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai että lausunnon antaminen siitä ainakin osittain raukeaa ja että muilta osin sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

78

Näin ollen välitoimihakemus on hylättävä ilman että on tarpeen lausua komission esittämistä muista perusteista tutkimatta jättämiselle taikka hakijoiden vaatimuksesta, jonka mukaan komissio on määrättävä esittämään komitean kokouspöytäkirjat ja -ohjelmat niiltä osin kuin ne koskevat endosulfaania.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

on määrännyt seuraavaa:

1) Välitoimihakemus hylätään.

2) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Annettiin Luxemburgissa 27 päivänä huhtikuuta 2005.

H. Jung

kirjaaja

B. Vesterdorf

presidentti